

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndc/2/2022
Identifikačné číslo spisu: 4621201885
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4621201885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. V. XXX/X, Ž. - K., 2/ A. O., nar. X.XX.XXXX, bytom V. O. XXXX/XX, C. G. M., 3/ P. I., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXXX/X-K., C. G. M., 4/ C. M., nar. X.X.XXXX, bytom Č. XXXX, C. G. M., 5/ M. I., nar. XX.X.XXXX, bytom Č. XXXX, C. G. M., zastúpených advokátom JUDr. Petrom Koscelanským, so sídlom Fraňa Mojtu 24, Nitra, proti žalovaným: 1/ O. T. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom C. Q. X, K., 2/ B. W. I., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, Ž., zastúpenej JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO: 36 860 654, o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 45 C 62/2021, o návrhu žalobcov na prikázanie sporu inému súdu tej istej inštalácie, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcov na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 45 C 62/2021 Okresnému súdu Topoľčany n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina predložil dňa 18. februára 2022 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spor na rozhodnutie o návrhu žalobcov na prikázanie sporu Okresnému súdu Topoľčany z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Žalobcovia návrh odôvodnili tým, že spor súvisí so sporom vedeným na Okresnom súde Topoľčany sp. zn. 5 C 1/2001 (t. č. právoplatne skončený). V uvedenom spore vystupovala na strane žalovaných B. C.G. O. - právna predchodkyňa žalovanej 2/, ktorá bola sudkyňou Okresného súdu Žilina, a neskôr tiež Krajského súdu v Žiline. Vo vyše 20 rokov trvajúcim súdnom spore sa vykonalo rozsiahle dokazovanie, či už na Okresnom súde Topoľčany ako súde prvej inštalácie alebo Krajskom súde v Nitre ako súde odvolacom. Žalobcom sa z uvedeného dôvodu javí vhodné a zároveň aj predchádzajúce pochybnostiam o nezaujatosti vecne a miestne príslušného súdu, aby aj žalobu o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva prejednával Okresný súd Topoľčany, pretože spor úzko súvisí s pôvodným súdnym sporom a všetky vykonané dôkazy v rámci tohto súdneho sporu, ako aj vyslovené právne názory, či už Okresného súdu Topoľčany, Krajského súdu v Nitre ako i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú jednoznačne a bez pochybností použiteľné pre tento súdny spor.

2. Žalovaná 1/ sa k návrhu žalobcov nevyjadřila. Žalovaná 2/ s návrhom žalobcov nesúhlasí. Uviedla, že jej rodičia už nežijú a nemá žiaden príbuzenský vzťah so sudcami Okresného súdu Žilina. Nevidí dôvod, pre ktorý by nemohlo byť objektívne rozhodnuté v súlade s právom na príslušnom súde.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu (§ 39 ods. 3 CSP) ako súd najbližšie spoločne nadriadený spor prejednávajúcemu súdu (Okresný súd Žilina) a súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu navrhovateľa prikázaný (Okresný súd Topoľčany), po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

5. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ktorý je daný na podklade vopred stanovených zákonných pravidiel vecnej a miestnej príslušnosti súdov. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, ktorá trvá až do jeho skončenia (§ 36 CSP, zásada perpetuatio fori). Účelom tohto inštitútu súdu je predovšetkým zabezpečiť hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci, ak tak môže urobiť iný ako príslušný súd. Pri úvahe súdu o tom, či má vec delegovať, má rozhodujúci význam celkový výnimočný charakter okolností, pre ktoré sa zmena príslušnosti súdu navrhuje. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, finančnú, či sociálnu. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán v spore, pričom dôvody uvádzané stranou, ktorá návrh predkladá možno zohľadniť len vtedy, ak to nebude mať negatívny dopad na protistranu, resp. ostatných účastníkov v spore.

6. V danom prípade žalobcovia odôvodňujú vhodnosť delegácie sporu na Okresný súd Topoľčany skutočnosťou, že tento súd v minulosti už prejednával a rozhodoval iný podľa žalobcov súvisiaci spor vedený na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5 C 1/2001. Podľa najvyššieho súdu uvedený dôvod nemožno považovať za relevantný a nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné ich návrhu vyhovieť. Žalobcom nič nebráni pri uplatňovaní procesného útoku alebo obrany poukazovať na rozhodnutia v uvedenom spore či už Okresného súdu Topoľčany, alebo súdov vyšších stupňov, pričom povinnosťou súdu prvej inštancie sa bude s podstatnou argumentáciou strán sporu následne vysporiadať.

7. Pokiaľ žalobcovia vo všeobecnej rovine poukazujú na skutočnosť, že žalovaná 2/ je dcérou bývalej sudkyne Okresného súdu Žilina, resp. Krajského súdu v Žiline, najvyšší súd pripomína, že delegácia sporu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP neslúži na nahrádzanie námietky zaujatosti, ako sa mylne domnievajú žalobcovia.

8. Nakoľko v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, najvyšší súd návrhu žalobcov nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.